

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com תחובת: עין שמש 23 גני תקווה 58900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר משטפנט הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו" אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת כ"ק אדמו"ר ישראל ניסן בהרה"ק דוד משה זצוק"ל מקרעטשניף ר' מנחם יצחק בנימין ב"ר יוסף חיים ברלמן ע"ה

משנה ו'

וְכָל־ס כַּל הַדְּבָרִים הַפְּסוּלִים שֶׁאִמְרָנוּ, שֶׁאִם עָלוּ לֹא יִרְדּוּ. וְכֵן עֲצֻמוֹת וְגִידִים שֶׁעָלוּ כִּשְׁהֵם מִחוּבְרִים לְקָרְבָן שְׁפָקְעוּ שֶׁנִּבְקְעוּ עִיֵּי הָאֵשׁ וְנִפְלוּ מֵעַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ עַל הַרִיצְפָּה - לֹא יִחְזְרוּ אֵין צוֹרֵךְ לְהַחְזִירָם לְמִזְבֵּחַ. וְכֵן גְּחָלֹת גַּחְלִים שְׁפָקְעָה שֶׁנִּבְקְעוּ עִיֵּי אֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ וְנִפְלוּ מֵעַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ לְרִצְפָּה, אֵין צָרִיךְ לְהַחְזִירָם לְמִזְבֵּחַ. אֲבָרִים אֲבָרֵי קֶרְבָּנוֹת שְׁפָקְעוּ שֶׁנִּבְקְעוּ מֵאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ וְנִיתְּזוּ מֵעַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ לְרִצְפָּה, אִזִּי אִם נִפְלוּ מִהַמִּזְבֵּחַ קֶדֶם לְחֻצוֹת לִפְנֵי חֻצוֹת הַלַּיְלָה - יִחְזְרוּ יֵשׁ לְהַחְזִיר אֹתָם לְמִזְבֵּחַ, וּמוֹעֲלִין בָּהֶן אִם בְּשׁוֹגֵג נִהְנוּ מֵהֶם בְּשׁוּוֵי שֶׁל לִפְחוֹת שׁוּוֹה פְּרוּטָה, לְפִי שֶׁעַד חֻצוֹת לַיְלָה זֶה נִקְרָא שֶׁהֵם שִׁיכִים לְמִזְבֵּחַ, כִּיוּן שֶׁטֶרֶם נִעֲשֶׂתָה בֵּהֶם מִצְוֹתָם, הַיּוֹת וְנִיתֵן לְשֶׁרוֹף אֶת אֲבָרֵי הַקֶּרְבָּן עַד חֻצוֹת לַיְלָה, אֲבָל אִם נִפְלוּ מִהַמִּזְבֵּחַ לְאַחַר חֻצוֹת לַיְלָה - לֹא יִחְזְרוּ אֵין צוֹרֵךְ לְהַחְזִיר אֹתָם לְמִזְבֵּחַ, וְאֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן וְגַם אִם נִהְנוּ מֵהֶם אֵין צָרִיכִים לְהַבִּיא קֶרְבָּן מֵעִילָה, שֶׁהוֹאִיל וְהֵם קָצַת נִשְׂרָפוּ זֶה נִקְרָא שֶׁנִּעֲשֶׂתָה בֵּהֶם מִצְוֹתָם, וְאֵין מוֹעֲלִים בְּדָבָר שֶׁנִּעֲשֶׂתָה בּוּ מִצְוֹתָם*.

*בגמרא מבואר שאם האברים לא נשרפו יש להחזירם למזבח גם לאחר חצות לילה, וכן אם נשרפו האברים ונהפכו לגחלים, אין צורך להחזירם גם כשנפלו לפני חצות הלילה. ולכן מבואר בגמרא, שהמשנה שלנו עוסקת במקרה בו האברים נשרפו קצת מבחוץ ולא מבפנים, שבמקרה כזה אם נפלו לפני חצות יש להחזירם למזבח ואם נפלו לאחר חצות אין צורך להחזירם, לפי שנעשתה בהם כבר מצוותם.

רבינו עובדיה מברטנורא
ובולם - בין פסולים שעלו דתנן בהו לא ירדו, בין עצמות וגידין שהעלן מחוברים ואבלתם האש. ופקעו מעל המזבח - לארץ. אסקלטי"ר בלע"ז. לא יחזיר - אין צריך להחזיר.
וכן גחלת שפקעה - אין צריך להחזיר.
אברים שפקעו כו' - אי דאית בהו ממש, שבשרם ניכר, אפילו לאחר חצות נמי יחזיר, דלא הוי עיכול. ואי דלית בהו ממש, שנשרפו כולן ונעשו גחלת, אפילו קודם חצות לא יחזיר. אלא הכא במאי עסקינן כגון שנתקשו מחמת האש ששלטה בכלן ונשרפו ולא נעשו פחם אבל כעצים יבשים הם מתוכם.

קודם לחצות ולאחר חצות - ילפינן מקרא דכתיב "כל הלילה עד הבוקר", ממשמע שנאמר "כל הלילה" איני יודע שעד הבוקר, אלא תן בוקר לבוקרו של לילה, שאין צריכין להיות עוד על המוקד, ואיזה בקר נוסף על בוקרו של לילה שאין צריכין להיות עוד על המוקד, זה חצות. דבוקר של לילה הוא עמוד השחר. ומועלין בהן - דאכתי בני מזבח ניגדו. ואין מועלין בהן - דכיון דהוו מעובלים הוו להו דבר שנעשית מצוותו ואין מועלים בו.

משנה ז'

כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ מְקַדָּשׁ אֶת הָרְאוּי לוֹ כִּמוֹ שֶׁלְמַדְנוּ בַּמִּשְׁנִיּוֹת הַקּוּדְמוֹת שֶׁיֵּשׁ דְּבָרִים שֶׁאִם עָלוּ לְמִזְבֵּחַ לֹא יִרְדּוּ הַיּוֹת וְהַמִּזְבֵּחַ מְקַדָּשׁ, כָּךְ הַכֶּבֶשׂ שֶׁל הַמִּזְבֵּחַ מְקַדָּשׁ שֶׁאִם עָלוּ עַל כֶּבֶשׁ הַמִּזְבֵּחַ דְּבָרִים הָרְאוּיִים לְמִזְבֵּחַ, הַכֶּבֶשׁ מְקַדָּשׁ וְיֵשׁ לְהַקְרִיבָם*. כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ וְהַכֶּבֶשׁ מְקַדָּשִׁין אֶת הָרְאוּי לָהֶן, כָּךְ הַפְּלִים כְּלֵי הַשֶּׁרֶת שֶׁבִּמְקַדָּשׁ מְקַדָּשִׁים אֶת הָרְאוּי לָהֶם** דְּהֵיִינוּ שֶׁכֵּל דָּבָר שֶׁנִּתְקַדָּשׁ בְּכֵלֵי שֶׁרֶת לֹא נִיתֵן לְפָדוֹת אוֹתוֹ: כָּלֵי הַלֶּחַ כְּלֵי שֶׁרֶת שֶׁמִּקְבָּלִים לְתוֹכָם דְּבָרִים נוֹזְלִים כִּגּוּן: דֵּם יֵין שֶׁמֶן וּמַיִם מְקַדָּשִׁין אֶת הַלֶּחַ הַיֵּינוּ שֶׁהֵם מְקַדָּשִׁים רַק נוֹזְלִים שֶׁשְׁמוּ בֵּהֶם, לְפִי שֶׁהֵם רְאוּיִים לְכָלִים אֵלוּ, וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ כְּלֵי שֶׁרֶת הַמִּשְׁמָשִׁים לְמַדִּידַת כְּמוֹת בְּדָבָרִים יְבֵשִׁים מְקַדָּשׁוֹת אֶת הַיָּבֵשׁ הַיֵּינוּ מְקַדָּשׁוֹת רַק דְּבָרִים יְבֵשִׁים שֶׁשְׁמוּ בֵּהֶם. אֵין כָּלֵי הַלֶּחַ מְקַדָּשִׁין אֶת הַיָּבֵשׁ אֲךָ אִם שְׁמוּ דְּבָרִים יְבֵשִׁים בְּכֵלֵי הַמִּשְׁמָשׁ נוֹזְלִים, אֵין הַכְּלֵי מְקַדָּשׁ, וְלֹא מִדּוֹת הַיָּבֵשׁ מְקַדָּשׁוֹת אֶת הַלֶּחַ וְכֵן אִם שְׁמוּ דְּבָרִים נוֹזְלִים בְּכָלִים הַמִּשְׁמָשִׁים דְּבָרִים יְבֵשִׁים, אֵין הַכְּלֵי מְקַדָּשִׁים אֶת הַנוֹזְלִים,

רבינו עובדיה מברטנורא
הכבש מקדש - דכתיב (שמות מ') "ומשחת את המזבח" וגו', "את" - לרבות את הכבש.
הכלים מקדשים - דבכלים נמי כתיב (שם ל') "כל הנוגע בהם יקדש".
כלי הלח - קערות ומזרקות לדם וליין ולשמן.
מדות היבש - שתי מדות של יבש היו שם, עישרון, וחצי עישרון.
שהיו עושיין והן שלימים - שהיו עושים כשהן שלימים. ומיהו כל כלי שרת שנקבו או שנשברו אין מתקנין שבריהן אלא

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

עושים אותן חדשים. וכן סכין שנפגם אין משחזקין אותו להסיר הפגם. ובגדי כהונה שנתלכלכו אין מכבסין אותן, אלא עושים חדשים ומניחין אלו לצורך פתילות של מנורה ושמחת בית השואבה. וכל כך למה, לפי שאין עניות במקום עשירות. ומזבח שנפגם פסול. וכל פגימה הפוסלת בסכין של שחיטה, פוסלת במזבח. וכל זמן שהמזבח פגום כל קדשים הנשחטין בעזרה כולם פסולין, דכתיב (שם כ) "זבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך", ואי אפשר לומר מקרא כמשמעו,

לפי שאינם ראויים להם. **פְּלִי הַקֶּדֶשׁ** שבמקדש **שְׁנִקְבוּ** שנעשה בהם חור, **אִם עוֹשִׂים הֵם מְעִין מְלֹאכְתָן שֶׁהֵיוּ עוֹשִׂין וְהֵם שְׁלָמִים** אם ניתן עדיין להשתמש בהם באותה צורה שהשתמשו בהם כשהיו שלמים - **מְקַדְּשִׁין** את מה שניתן בהם (בתנאי שאותו דבר ראוי לאותו הכלי) **וְאִם לֹא** ואם כבר לא ניתן להשתמש בהם כמו בזמן שהיו שלמים - **אֵין מְקַדְּשִׁים** את מה שניתן בהם *****. וְכֵן** כל הכלים שאמרנו שהם מקדשים את מה שבתוכם **אֵין מְקַדְּשִׁים אֶלָּא בְּקֶדֶשׁ** היינו שהם מקדשים רק כאשר הם נמצאים בתוך העזרה, אך כשהם מחוץ לעזרה, אין הם מקדשים את מה שבתוכם.

*דבר זה נלמד מהפסוק "וקדשת את המזבח" (שמות מ, ז) ומהמילה 'את' למדים לרבות גם את כבש המזבח, שיש לו קדושה כמו למזבח עצמו.

דבר זה נלמד מהפסוק שנאמר על כלי השרת "וקדשת אותם והיו קודש קדשים כל הנוגע בהם יקדש" ***** בברייתא נכתב "כל כלי שרת שניקבו או שנשברו אין מתקנין שבריהן אלא עושים אותן חדשים. וכן סכין שנפגם אין משחזקין אותו להסיר הפגם. ובגדי כהונה שנתלכלכו אין מכבסין אותן, אלא עושים חדשים ומניחין אלו לצורך פתילות של מנורה ושמחת בית השואבה. וכל כך למה, לפי שאין עניות במקום עשירות"

שהרי שחיטת קדשים בעזרה היא ולא על המזבח, אלא "עליו" כלומר כל זמן שהוא שלם אתה זוכה ואין אתה זוכה כשהוא פגום. וכל קדשים הנמצאים בעזרה בשעה שהמזבח פגום אף על פי שנשחטו בכשרות, כולם פסולים. ואפילו שירי מנחות אינם נאכלים, דכתיב (ויקרא י') "ואכלוה מצות אצל המזבח", מפי השמועה למדו בזמן שהמזבח שלם ולא בזמן שהוא פגום.